

kio li ~as, rilate al tio, kio ~as; sen regalo ne ~as bato Z. 2 Verbo esprimanta la fakton, ke iu aŭ io troviĝas en iu loko aŭ situacio: ~i en urbo, en dubo, en embaraso; neniu ~is Z (ĉeestis). 3 Verbo uzata por kunigi la predikaton kun la subjekto: riceo ~as frato de fiereco; pri havo najbara oni ~as malavara Z; ~is silento en kampoj Z; kio ~as (okazas) al vi ? Z; ~is vespero Z. RIM. La esprimo tio estas, ofte mallongigite skribata t.e., estas ordinare uzata adverbe, samsignife kiel nome 2: la simpla esp-isteco, t.e. la simpla ternado k la uzado de esp-o, nenium devigas aliĝi al la ideo Z; la akuzativo montras direkton, t.e. movadon al la loko Z; par ta hodiaŭa tago mi ricevis duoblan pagon, t.e. dek frankojn Z; por esprimi direkton ni aldonas la finaĵon n, t.e. ta finaĵo, kiu signas la akuzativon. 4 Verbo uzata por formi la kunmetitajn tempojn: ~i amata; vi ~os punata; laŭ la projekto de la inĝenieroj tiu ĉi fervojo ~as konstruata en la daŭro de du jaroj, sed mi pensas, ke ĝi ~os konstruata pli ol tri jarojn Z; ĉiuj jam de longe ~is foririntaj, kiam mi alvenis. 5 Verbo uzata kun adverbo aŭ samsenca esprimo por esprimi impreson, kiun oni sentas: ĉie ~as varme, sed hejme pli ĉarme Z; ~as al mi agreble revidi vin; ~as al mi bone, komforte tie ĉi; kiel ~as al vi ? (= I kiel vi fartas ? 2 en kia stato vi ~as ?); ~is al ŝi kiel se.....us Z. ~ajo. 1 Tio, kio ekzistas, vivas: ĉiu viva ~ajo Z. 2 ~ulo. ~ulo. Ekzistanta, vivanta homo aŭ besto. ~ant(eco)o. Nuna tempo. ~int(eco)o. Pasinta tempo. ~ont(eco)o. Venonta tempo. ~igi. Kaŭzi, formi, produkti (Kp NASKI, ALPORTI, ALVOKI, VEKI, KREI, VENIGI, OKAZIGI, KAŬZI, PRODUKTI, STARIGI, TEKSI). ~iĝi. Igi ekzistanta. Al~i, apud~i, ĉe~i (x). ~i en iu loko, kiam io okazas: ĉe~i kunvenon; ĉe~i en, ĉe kunveno; en ĉe~o amata, en for~o insultata Z; multnombra ĉe~antaro. For~i (ntr). ~i malproksima, ne ĉe~i: mi for~is dum du tagoj; for~i el oficejo; ~i kondamnita for~ante; la for~anto ĉiam estas malprava Z. Mal~i (ntr). Manki. Ne~o. Neekzisto: kontraŭ ne~o ne helpas protesto Z.

Establ Z. (tr) Fondi k arangii organizon por ke ĝl povu funkcii k daŭri. Kp STARIGI, INSTALI, MALFERMI, FONDI.

~(aj)o Z. Daŭre funkcianta organizo. Kp INSTITUCIO, INSTITUTO, ENTREPRENO, FIRMO. ~ejo. Restadejo de funkcianta organizo.

Estetiko. 1 Parto de la filozofio, kiu temas pri belo en naturo k en artoj. 2 ~eco, konformeco al la reguloj pri beleco: esp-o estas plena je harmonio k ~o Z. ~a. Konforma al la sento de la belo: ~a spektaklo; bone deklamita, kun ~a tono.

* Estimi (tr). Alte taksi ies moralan aŭ spiritan valoron: oni ŝalas la talenton, oni ~as la honestecon B; se vi sciis, kia li estas, vi tin pli ~us; ~i iun, la meriton de iu, la farojn de iu. ~o. Ago ~i k rezultato de tiu ago: bona ~o valoras pli ol oro k argento; tia merito altiris al li la ~on de la kompetentuloj. ~inda. Meritanta ~on. Mal~i. Malalte taksi ies moralan aŭ spiritan valoron: saĝon k instruon la malsaĝuloj mal~as Z; mi mal~as lin pro tia mensogemo.

* Estingi (tr). 1 Ĉesigi bruladon: ~i fajron, brulegon. 2 Ĉesigi lumadon: ~i lumon, kandelon, lampon; la lumilo ~igis; la vespera ĉielruĝo ~igas; la roza brila ~igis en la ĉielo Z. 3 (f) Ĉesigi k kvietigi la ardon aŭ eksciton: ~i soifon, deziron; lia fervoro komencos ~igi. 4 (f) Ĉesigi, malaperigi: pardono ~as pekon Z; ~i ŝuldon; ~igis ilia bonkoreco k iliaj riĉeloj; lia revado ~igis ĉe la brilo de nova pasio; ĉiutage ~igas multaj homaj vivoj Z; tia memkonfido ~igis B; tiu familio ~igis; ~iganta voĉo, rigardo, okulo (Kp SUFOKI, PASI, VELKI, MORTI, FORIĜI, NENIĜI, FORVIŝIĜI, ELVAPORIĜI). Brul~isto. Fajr~isto.

* Estro. Iu, kiu estas ĉe supera k unua rango, k posedas efektivan ordonpovon: el la ~o vi fariĝos ŝtavo; regn~o, urb~o, polic~o, ŝip~o, ternej~o, labor~o Z, cent~o Z, gardist~o Z. Kp ĈEFO. ~ado. Ago ~i. RIM. Ne konfuzu kun estrad~o. ~eco. Ordonpovo de ~o: la kadukulejo, kiu estas sub lia ~eco Z. ~aro. Aro da ~oj: la ~aro de kongreso, de firma, de societo. ~i (tr). Esti ~o super, regi: ~i firmojn; en sia hejmo ~as karbisto Z; ~igi iun super la lando Z (Kp KOMANDI, MASTRI, DIREKTI, GVIDI).

Estrado = podio: ĉirkaŭkradita ~o Z. estuario (Ge). Golfo formita per enfluo de rivero.